

**A Kúria
mint felülvizsgálati bíróság
ítélete**

Az ügy száma: Kfv.VII.37.550/2020/5.

A tanács tagjai: . Zánthy János
a tanács elnöke

. Farkas Katalin
előadó bíró

. Bérces Nóra
bíró

A felperes:

A felperes képviselője: dr. Babits András ügyvéd

Az alperes: ...Megyei Kormányhivatal

Az alperes képviselője:...jogi szakügyintéző

A per tárgya: társadalombiztosítási határozat felülvizsgálata

A felülvizsgálati kérelmet benyújtó fél: felperes

A felülvizsgálni kért jogerős határozat:

Székesfehérvári Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság 3.K.27.044/2019/14.

Rendelkező rész

A Kúria a Székesfehérvári Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság 3.K.27.044/2019/14. számú ítéletét abban a részében, amelyben a felperesnek az 1963. szeptember 1-től 1967. június 22-ig terjedő szakközépiskolai tanulmányok idejének szolgálati időként való elismerése iránti keresetét elutasította, hatályon kívül helyezi és e körben a pert megszünteti. Egyebekben – a nyugdíj újraszámítása iránti kereseti kérelem tekintetében – a jogerős ítéletet hatályában fenntartja.

A felülvizsgálati eljárás illetékét a magyar állam viseli.

Az ítélet ellen felülvizsgálatnak nincs helye.

Indokolás

Tényállás

- [1] A másodfokú hatóság a 2017. március 6. napján kelt számú határozatával a 2016. május 25. napján kelt számú határozattal kiegészített 2016. április 8. napján kelt ... számú elsőfokú határozatot megváltoztatta és a felperes részére 2015. június 1. napjától folyósítandó havi 108.650 forint öregségi nyugdíjat állapított meg a társadalombiztosítási nyugellátásról szóló 1997. évi

- [1] LXXXI. törvény (továbbiakban: Tny.) 43. § (2) bekezdése, 37. § (4) bekezdése, 95. § (8) bekezdése, 18. §-a és 22. §-a, valamint a Tny. végrehajtásáról szóló 168/1997. (X.6.) Korm. rendelet (továbbiakban: Tnyvhr.) 29. § (1) bekezdése, 14. § (11) bekezdése és 15.-16. §-ai alkalmazásával. Megállapította, hogy a felperes 1963. és 1967. között a ... Szakközépiskolába járt, ahol sikeres érettségi vizsgát tett, amely szabályozás technikai műszerész képesítést adott, ami alapján szakmunkásként is foglalkoztatható volt. A Székesfehérvári Munkaügyi Bíróság az 1.M.746/2011/3. számú jogerős ítéletében a felperes keresetét elutasította megállapítva, hogy az 1963. és 1967. közötti tanulmányok nem minősülnek szolgálati jogviszony elismerésére jogosító időnek. Ugyanezen bíróság 6.M.299/2012/4. számú végzését, amelyben a felperes ugyanezen időszak szolgálati időként való elismerésére irányuló perújítási kérelmét, mint érdemi tárgyalásra alkalmatlant elutasította, a Székesfehérvári Törvényszék a 3.Mf.20.410/2013/3. számú végzésével helybenhagyta. Mivel a közigazgatási hatósági eljárás és szolgáltatás általános szabályairól szóló 2004. évi CXL. törvény 109. § (4) bekezdése értelmében a hatóságot a közigazgatási ügyekben eljáró bíróság határozatának rendelkező része és indokolása is köti, ezért az alperes a megismételt eljárásban az 1963. szeptember 1-től 1967. június 21-ig terjedő szakközépiskolai tanulmányi idő szolgálati időként történő beszámítását elutasította.
- [2] A béradatokat felülvizsgálva a másodfokú hatóság az elsőfokú határozatban a béridőszakhoz rögzített béradatokat módosította a munkáltatók, illetve a NAV adatszolgáltatásokat figyelembe véve.

A felperes keresete és az alperes ellenkérelme

- [3] A felperes kereseti kérelmében kérte a társadalombiztosítási szerv határozatainak hatályon kívül helyezését és az alperes új eljárásra kötelezését a nyugdíj újraszámolásával kapcsolatban, továbbá a munkakönyvében igazolt 1963. szeptember 1. és 1967. június 22. közötti időszaknak a szolgálati időbe történő beszámítását. Előadta, hogy a 2011. június 20-ai beadványában kérte a nyugdíja folyósítás nélküli kiszámítását tekintettel arra, hogy a 20 év szolgálati idővel rendelkezett és a nyugdíjkorhatár betöltése után 365 naptári napnál később, 2015. június 8-án jogszerűen igényelte meg az öregségi nyugdíjat, így jogosult választani, hogy a rögzített nyugdíj vagy a keresetével támadott határozatban számított nyugdíjának folyósítását kéri-e. Érvelése szerint az 1963. szeptember 1. és 1967. június 22. közötti szolgálati idejét a munkakönyvével, mint teljes bizonyító erejű közokirattal tudja bizonyítani.
- [4] A felperes hivatkozott arra is, hogy mivel teljes öregségi nyugdíjra 2011. január 14-től jogosult, ezért a Tny. 2012. december 31-ig hatályos szövege szerint „az 1997. december 31-et követő és a 2013. január 1-jét megelőző időpont között megállapításra kerülő öregségi nyugdíjak” címszó alatti rendelkezéseket kell esetében alkalmazni a folyósítás nélküli öregségi nyugdíj számításához. Az alperes kötelezését a nyugdíja újraszámolására azért kérte, hogy a magasabb összegű nyugdíjat vehesse igénybe. Kifogásolta, hogy az alperes kérése ellenére nem számolta ki az úgynevezett rögzített nyugdíjat, így a Tny. 82. § (1) bekezdésében foglalt választási lehetőséggel nem élhetett.
- [5] A szolgálati idővel kapcsolatosan előadta, hogy a perbeli időszakban a csatolt okiratokkal és jogszabályokkal bizonyítottan kétféle szakközépiskolai képzés volt. „Volt egy szakmunkásképzési célú szakközépiskolai oktatás, ami nem volt más, mint emelt szintű szakmunkásképzés (ez volt a törvény célja) és volt egy középfokú képzési célú szakközépiskolai képzés, amely képzés nem szakiskolában folyt, hanem középfokú képzést folytató iskolákban, itt nem is lehetett szakmunkásvizsga bizottságot szervezni, a jogszabály erre nem adott lehetőséget, szemben az előbb említett szakmunkásképzési célú szakiskolákkal.” A középfokú képzési célú szakközépiskolák szakosításáról szóló 1/1978. (I.14.) OM-MÜM együttes rendelet (továbbiakban: OM-MüMer.) szétválasztja a két képzési célú szakközépiskolát.
- [6] A felperes álláspontja szerint a Székesfehérvári Munkaügyi Bíróság a 7.M.112/2011/8. számú

jogerős ítéletében a „munkakönyvvvel kapcsolatos érvényesíteni kívánt jogot” nem bírálta el, és elfogadhatatlan – a felperes részletesen kifejtett indokai szerint – a Székesfehérvári Munkaügyi Bíróság 1.M.746/2011/3. számon hozott jogerős ítélete is. Arra az esetre, ha a bíróság továbbra is ítelt dolognak értelmezi „a munkakönyvi bejegyzést”, a felperes kérte az alperes kötelezését a szakközépiskolai oklevéllel igazolt és a munkakönyvbe szabályosan bejegyzett 1963. szeptember 1-től 1967. május 22-ig tartó időszak szolgálati időként történő elismerését. Hangsúlyozta, hogy nem a tanulmányi idő figyelembevételét kéri „mint ahogyan azt korábban vizsgálták”, hanem a szolgálati idő beszámítását a megjelölt időszak vonatkozásában.

- [7] Az alperes ellenkérelmében a kereset elutasítását kérte. Álláspontja szerint a felperes felülvizsgálati kérelem megnevezésű beadványt nyújtott be, amelyet a polgári perrendtartásról szóló 1952. évi III. törvény (Pp.) 272. § (1) bekezdése, illetőleg 272. § (4) bekezdése megsértése miatt, valamint elkésztetése okán el kell utasítani. Az alperes érvelése szerint a Székesfehérvári Munkaügyi Bíróság 1.M.746/2011/3. számú ítéletében, a 6.M.299/2012/4. számú végzésében, valamint a Székesfehérvári Törvényszék 3.Mf.20.410/2013/3. számú végzésében foglaltak alapján a felperes szakközépiskolai ideje szolgálati időként nem vehető figyelembe tekintettel arra, hogy a felperes tanulói jogviszonya szakközépiskolai és nem szakmunkástanulói jogviszonynak minősül. Az 1963. szeptember 1. és 1967. július 22. közötti tanulmányi idő szolgálati időkénti elismerésére azért sem kerülhet sor, mert az már ítelt dolog (res iudicata). A keresettel érvényesített jog tárgyában hozott ítélet jogereje kizárja, hogy ugyanabból a tényállásból származó ugyanazon jog iránt ugyanazok a felek egymás ellen új keresetet indíthassanak, vagy az ítéletben már elbírált jogot egymással szemben egyébként vitássá tehessék [Pp. 229. § (1) bekezdés]. Ezt támasztja alá a Legfelsőbb Bíróság BH 2002.235. számú eseti döntésében adott iránymutatása, valamint a Kúria KK. 19. számú és MK. 131. számú állásfoglalása is.

Az elsőfokú ítélet

- [8] Az elsőfokú bíróság a felperes keresetét elutasította a Tny. 37. § (4) bekezdése, a Tnyvhr. 29. § (1) bekezdése alkalmazásával. Megállapította, hogy a felperes minkét kereseti kérelme tartalmilag azonos és a korábban a Székesfehérvári Munkaügyi Bíróság előtt folyamatban volt 1.M.746/2011. számú ügyében is elismerni kért 1963. szeptember 1. és az 1967. június 22. közötti szakközépiskolai tanulói jogviszonyának a szolgálati időbe történő beszámítására irányult, arra hivatkozva, hogy a munkakönyve, mint közokirat kétséget kizáróan alkalmas ennek bizonyítására. A Székesfehérvári Munkaügyi Bíróság 1.M.746/2011/3. számú jogerős ítéletében részletesen kifejtette, hogy a felperes által megjelölt időszak miért nem vehető figyelembe szolgálati időként, egyértelműen állást foglalt a felperes jelen perben is érvényesített igénye tekintetében. Ezen jogkérdés eldöntésénél a felperes munkakönyvi bejegyzése nem bír relevanciával, mivel a szakközépiskolai tanulmányi idő szolgálati időként való figyelembevétele nem függ a munkakönyv tartalmától, amint az a hivatkozott jogerős ítéletben részletesen levezetésre került.

A felülvizsgálati kérelem és ellenkérelem

- [9] A felperes felülvizsgálati kérelmében a jogerős ítélet megváltoztatását és „a jogszabályoknak megfelelő új ítélet” meghozatalát, másodlagosan a társadalombiztosítási szervek határozatainak részbeni megváltoztatását kérte annak megállapításával, hogy a felperes a Tny. 34. § (4) bekezdése és a Tnyvhr. 5. számú melléklet 1.1.9. pontja alapján 44 év 54 nap a Tny. 4. § (1) bekezdés h) pontja szerinti szolgálati időt szerzett. Az öregségi nyugdíj összegének újbóli megállapítása miatt kérte a társadalombiztosítási határozatok hatályon kívül helyezését és az elsőfokú hatóság új eljárás lefolytatására utasítását. Kérte továbbá a 2016. május 25. napján kelt kiegészítő határozat hatályon kívül helyezését és e körben az alperes új eljárásra való utasításának mellőzését. Arra az esetre, ha a

Kúria az eljárt bíróságot új eljárásra utasítaná, kérte, hogy a Kúria „az ügy elbírálására a legutóbb eljárt tanácstól eltérő tanácsot jelöljön ki, figyelemmel arra, hogy az eljárt tanács a megismételt eljárásban sem hozott törvényes ítéletet, az ítélet indokolásának hiányosságai továbbra is súlyosak maradtak”.

- [10] A felperes előadta, hogy 1963. szeptember 1. és 1967. június 22. napja között a ... tanulója volt, amely iskola ipari szakmunkásképző iskola volt. 1969. december 31. napjáig az iparos tanulókról és kereskedő tanulókról szóló 1949. évi IV. törvény (továbbiakban: Tv.) 45. § (1) bekezdése értelmében ipari szakmunkásképzés csak ipari szakmunkásképző intézetben folyhatott. 1963-ban még nem volt középfokú képzési célú szakközépiskola, csak szakmunkásképzési célú szakközépiskola működött, ahol a felperes is műszerész szakképesítést szerzett, amelyről munkakönyvi bejegyzéssel rendelkezik. A szakmunkásképzésről szóló 1961. évi III. törvény (továbbiakban: Szakmtv.) értelmében a képzés középfokú képzésnek minősült azzal, hogy a képzés négy éves ideje alatt szakmunkás képesítést is adtak, amit szakközépiskolai érettségi oklevél is igazol. A szakiskolai oklevéllel az elismerni kért időszak a Tnyvhr. 5. számú melléklet 1.1.4. pontja alapján az 1998. január 1. napját megelőző időre szolgálati időként ismerhető el. A Tv. 45. §-át a Szakmtv. rendelkezéseivel együttesen értelmezve a tanulói jogviszonyt társadalombiztosítási szempontból figyelembe kell venni.
- [11] A felperes érvelése szerint a kérelmét nem lehet ítélt dolognak tekinteni a következők miatt: A szolgálati idő megállapítása iránti perben a tanulmányi időt bizonyítványokkal, mint közokiratokkal alátámasztott jogszerző időként való megállapítását kérte, amit a Székesfehérvári Munkaügyi Bíróság az 1.M.746/2011/3. számú ítéletével elutasított. 2016. évben ugyanezen időszaknak jogszerző időként való elismerését az öregségi nyugdíj megállapításához kérte a szakmunkásképzési célú szakközépiskolai érettségi oklevele és a munkakönyve, mint „közhiteles okiratok” alapján.
- [12] A felperes hivatkozott a Legfelsőbb Bíróság 4/2007. KPJE jogegységi határozatában foglaltakra, amelynek értelmében a fegyveres szervek hivatásos állományú tagjának szolgálati idejébe a szakmunkásképzést folytató szakközépiskolákban töltött tanulmányi időt az 1019/1976. (VI.24.) MT határozat 12/e. pontja alapján be kell számítani. A jogegységi határozat valamennyi más, azonos módon oktató iskolában, azaz a szakmunkásképzést szakközépiskolában folytató oktatások keretében töltött tanulmányi időt az öregségi nyugdíj tekintetében jogszerző időnek minősítette. Nem vitatottan a jogegységi döntést az Alkotmánybíróság megsemmisítette, azonban – a felperes álláspontja szerint – a társadalombiztosítási jogi következmények tekintetében továbbra sincs különbség a szakmunkásképző iskolában képzett szakmunkások és a szakközépiskolában képzett szakmunkások jogállása között. A jogegységi határozatban foglaltak megfeleltethetőek a felperes 1963.-1967. közötti tanulói jogviszonyának is. E körben előadta, hogy a Tv. egy kategóriába sorolta mindazon tanulókat, akik ipari tanulóként tanuló viszonyban álltak, a Szakmtv. 9. §-a pedig a szakmunkás tanulók alkategóriájaként említi az ipari tanulókat. A Szakmtv. 12. § (1) bekezdése, amely 1970. január 1. napjától lépett hatályba, kimondta, hogy a szakmunkás tanulói viszony a szakmunkásképző iskolába történt beiratkozással jön létre. A dolgozók társadalombiztosítási nyugdíjáról szóló 1958. évi 40. törvényerejű rendelet (továbbiakban: tvr) 1. §-a értelmében a rendelet hatálya kiterjed mindazokra, akik munkaviszony alapján az állami társadalombiztosítás keretében betegség esetére biztosításban részesültek. A tvr. 23. §-a alapján pedig szolgálati időnek kell elismerni – egyebek mellett - a dolgozó által betegségi biztosítással járó munkaviszonyt.
- [13] A perbeli időszakban hatályos jogszabályok értelmében az ipari tanuló fogalma alá tartozó szakmunkás tanulók és szakmunkás képzési célú szakközépiskolai tanulók tanulmányaik alatt az 1970-es évet megelőzően szolgálati időt szereztek a társadalombiztosítási nyugdíjhoz. A Tny. 29. § (1) bekezdése szerinti szakmunkás tanuló alatt mindenkit érteni kell, aki szakmunkásképzésben vett részt, függetlenül attól, hogy milyen időkeretben, illetve szakmunkás iskolai vagy szakmunkásképzési célú szakközépiskolai keretek között történt-e. A Tny. 29. § (1) bekezdésének ezzel ellentétes értelmezése az Alaptörvény 28. cikkébe ütközik.

- [14] A felperes kiemelte: „A Tny. 29. § (1) bekezdésének célja, hogy akik bármely nemű szakmunkásképzés rendszerében részt vettek, azok fizikai munkával, gyakorlati képzés keretében való erőfeszítéseit, mint tényleges munkavégzést az öregségi nyugdíj szempontjából szolgálati időnek ismerje el. A korabeli viszonyok között (...) a szakmunkásképzésnek maitól eltérő formái voltak, ám szakmunkás képzettséget a jogszerző idő alatt csak ipari szakmunkásképző intézetben lehetett szerezni az 1949. évi törvény 45. § (1) bekezdés a) pontja szerint; az iskola, amiben az emelt szintű szakmunkás képesítést megszerezte, ipari szakmunkásképző iskola volt.” A jogalkotói cél az volt, hogy szakmunkásképzési célú szakközépiskolában jellemzően négy év alatt szerzett végzettséget a társadalombiztosítási nyugdíjhoz szükséges szolgálati idő megszerzése szempontjából ne lehessen hátrányosabban elbírálni a három éves képzésben vagy szakmunkásképző intézetben megszerzett ugyanazon végzettséggel szemben.
- [15] A Székesfehérvári Munkaügyi Bíróság a 7.M.112/2011/8. számú ítéletben rámutatott arra, hogy önmagában a szakközépiskolai keretben megvalósuló képzés – függetlenül attól, hogy az három vagy négy éves képzés – nem zárja ki a szakmunkáskénti minősítést. A jelen perben a bíróságnak azt a kérdést kellett volna eldöntenie, hogy a felperes a szakmunkás képesítést adó, szakmunkásképzési célú szakközépiskolai képzésének ideje a munkakönyv, mint közokirat bejegyzésére figyelemmel a szolgálati időként elismerhető-e. E körben a bíróságot a jogerős ítélet nem köti, mivel a korábbi, szolgálati idő tekintetében folyamatban volt perben „csak a peres felek és az érvényesített jog volt azonos, a jogalap nem”.
- [16] A felperes érvelése szerint a munkakönyv kiadására vonatkozó 1757/1950. (VI.22.) MT rendelet 9. §-a szerint a munkakönyv közokirat, amely a munkaviszonyt közhitelesen bizonyítja. A megállapítani kért szolgálati időt a Tnyvhr. 5. számú mellékletének 1.1.9. pontjára figyelemmel bizonyítani már nem kellett és a járulékfizetés igazolása sem volt felperestől elvárható tekintettel arra, hogy a Tny. 37. § (3) bekezdése alapján a járulék levonást vélelmezni kell. Ezzel egybehangzó a társadalombiztosításról szóló 1975. évi II. törvény végrehajtására kiadott 89/1990. (V.1.) MT rendelet (továbbiakban: MTr) 291. § (6) bekezdése, amely kizárta a szakmunkásképző intézet járulékfizetési kötelezettségét, mivel a szakmunkás tanulók a törvény erejénél fogva voltak biztosítottak.
- [17] A Tny. 37. § (4) bekezdése értelmében a biztosítással járó jogviszony 1998. január 1.napját megelőző időtartamát az 1997. december 31. napján hatályos jogszabályok alapján kell szolgálati időként figyelembe venni, azaz az MTr. 137. § (2) bekezdés a) pontja alapján a munkakönyvi bejegyzésre tekintettel a kért időt szolgálati időként el kellett volna ismerni.
- [18] A felperes kifogásolta, hogy a bíróság a Pp. 206. § (1) bekezdésébe ütközően a munkakönyvi bejegyzést, mint bizonyítékot nem értékelte.
- [19] A felperes hivatkozott arra, hogy amennyiben „a bíróság megítélése szerint ahhoz, hogy pert nyerjen, további bizonyítási indítvánnyal kellett volna élnie”, úgy a bíróság a Pp. 3. § (3) bekezdésébe ütközően erre nem oktatta ki, amely lényeges eljárásjogi szabályszegés.
- [20] A felperes érvelése szerint pontosított kereseti kérelmében a nyugdíja újraszámítását, valamint az 1963. szeptember 1. és 1967. június 22. napja közötti időszakának szolgálati időként való elismerését kérte. A kereseti kérelmeket a bíróságnak külön-külön kellett volna vizsgálni és elbírálni, azonban a bíróság eltérő álláspontja folytán az elsődleges kereseti kérelmet a másodlagos kereseti kérelemmel azonos tartalmúnak értékelte, így az elsődleges kereseti kérelmet nem vizsgálta, annak mellőzését nem indokolta, ezzel a Pp. 213. § (1) bekezdése és 221. § (1) bekezdése megsértésével járt el, az ítélet indokolása hiányos, a Székesfehérvári Munkaügyi Bíróság 1.M.746/2011/3. számú ítéletére való hivatkozással a bíróság nem adta elegendő indokát annak, hogy a felperesi álláspontot miért nem fogadja el.
- [21] Végezetül hivatkozott arra a felperes, hogy a korábbi perében a szolgálati idő megállapítását a tanulmányai folytatására tekintettel kérte, ezzel szemben a jelen perben a társadalombiztosítási szervek nyilvántartásában nem szereplő, de a munkakönyv munkaviszonyra vonatkozó bejegyzése

alapján kérte az MTr. 137. § (2) bekezdés a) pontjára alapítottn a szolgálati idő elismerését, amely jogszabályhelyre még egyetlen eljárásban sem hivatkozott, így az ítélt dolog korlátjába sem ütközhet.

- [22] Az alperes felülvizsgálati ellenkérelmében a jogerős ítélet hatályban tartását kérte. Érvelése szerint a felperes az elismerni kért időszakra szolgálati időt nem szerzett, mivel ebben az időszakban nem szakmunkás tanulóként, hanem szakközépiskolai tanulóként állt tanulói jogviszonyban. A jogszerző idő vizsgálatánál az okirati bizonyítékok elsődlegesek, azonban nem kizárólagosak, a szolgálati időként történő minősítéshez önmagukban nem elegendők. A felperes szolgálati idő szerzésével nem járó jogviszonyban állt, amelyet a Székesfehérvári Munkaügyi Bíróság jogerős ítélete is alátámasztott.
- [23] A Tnyvhr. 2017. december 31-ig hatályban volt 5. számú melléklete a nyugellátás iránti igény bejelentéséhez csatolandó iratokat sorolta fel, azok tartalmát vizsgálni kellett. Az 5. számú melléklet 1.1.4. pont felsorolása a felperes szakiskolai oklevelét nem tartalmazza.
- [24] A felperes által is hivatkozott 4/2007-es KPJE-t megsemmisítő 23/2009. (III.6.) AB határozat (továbbiakban: ABh.) V.2. pontja értelmében az 1019/1976. (VI. 24.) MTh. 12/e. pontja értelmében rendelet alkotás révén kell elérni, hogy a szakmunkásképzést folytató szakközépiskolák tanulóinak jogállása megegyezzek a szakmunkás tanulókéval. Az ABh. V.3. pontjában megállapította, hogy az „MTh.12/e. pontja nyomán nem fogadtak el olyan jogszabályt, amely a szakmunkásképzést folytató szakközépiskolában töltött időt akár munkajogi, akár társadalombiztosítási (ezen belül: nyugellátási) szempontból jogszerző időnek ismerte volna el”.

A Kúria döntése és jogi indokai

- [25] A felülvizsgálati kérelem nem megalapozott az alábbiak szerint.
- [26] A Kúria elsődlegesen azt vizsgálta, hogy a bíróság követetett-e el olyan eljárási szabályszegést, amely súlyánál fogva a jogerős ítélet hatályon kívül helyezését kell hogy eredményezze.
- [27] A felperes kereseti kérelmében – a Tny. 82. § (1) bekezdésére hivatkozással – kérte az alperes kötelezését a nyugdíja újra számolására annak érdekében, hogy a magasabb összegű nyugellátást vehesse igénybe. Előadása szerint 2011. július 20-án kérte „a nyugdíja folyósítás nélküli kiszámítását,” azonban az alperes a kérelmére nem reagált, a nyugdíj folyósítás nélküli megállapításáról határozatot nem hozott. Érvelése szerint „az öregségi nyugdíjkorhatárt 2011. január 14-én elérte, amely időpontban a 20 év szolgálati idővel rendelkezett, ezért 2011. június 20-ai beadványában jogosan kérte a nyugdíja folyósítás nélküli kiszámítását és mivel a nyugdíjkorhatár betöltése után 365 naptári napnál később 2015. június 8-án igényelte a nyugdíját, ezért jogosult választani az akkor hatályos törvény szerint számított rögzített nyugdíj, illetve az újonnan, a támadott határozatban számított nyugdíja között”.
- [28] A periratok között egy, a fenti napon kelt, a felperes által írt dokumentum volt fellelhető, amely a 2010. május 7. napján kelt szolgálati idő megállapítása iránt folyamatban volt eljárásban került előterjesztésre, azonban a megfelelő, az „öregségi nyugdíj folyósítás nélküli megállapításához” típusú igénylőlap nem került becsatolásra, és a felperes sem állította, hogy ilyen tartalmú nyomtatványt benyújtott volna. A felperes a 2013. május 6. napján „az öregségi típusú nyugdíj elbírálásához” rendszeresített nyomtatványon sem a „folyósítás nélküli megállapítás”, hanem az „öregségi nyugdíj elbírálását” jelölte meg.
- [29] A Kúria kiemeli, hogy a bíróságnak a közigazgatási perben mindenekelőtt azt kell vizsgálnia, hogy a felülvizsgálni kért határozat jogszabálysértő-e. A közigazgatási bíráskodás célja az Alkotmány 50. §-a szerint a közigazgatási határozatok törvényességének az ellenőrzése. A jogszabályoknak való megfelelés megítélésénél a közigazgatási határozat meghozatalakor hatályban lévő jogszabályok és fennálló tények figyelembe vételével kell eljárni.
- [30] A nyugellátás megállapítása kérelemhez kötött ellátás. Bármilyen nyugellátást (a folyósítás nélküli

is) írásban, kizárólag erre a célra rendszeresített nyomtatványon (igénybejelentő lap) kell igényelni (Tny. 64. §). A levélben előterjesztett igény nem válthatja ki az igénybejelentő lapot akkor sem, ha minden szükséges adatot tartalmaz. A felperes a rögzített nyugdíj iránti kérelmét tartalmazó igénybejelentő lapot az alperesnél nem nyújtott be, így arról az alperes sem hozott határozatot. Folyósítás nélküli nyugellátás megállapításáról szóló határozat hiányában felperesnek a Tny. 82. § (1) bekezdése szerinti választási lehetősége nem áll fenn, ugyanis nincs két határozat, amelyek közül a magasabb nyugellátási összeget megállapító határozat szerinti nyugdíj folyósítását kérhetné.

- [31] Tekintettel arra, hogy a felperes részére folyósítás nélküli nyugellátás nem került megállapításra, ilyen irányú a Tny. 64. §-nak megfelelő kérelme nem volt, utólag a már megállapított nyugellátás mellett visszamenőlegesen „rögzített” nyugellátás megállapítására nincs lehetőség, mivel a Tny. 64. § (2) bekezdése értelmében nyugellátási igényeket legfeljebb 6 hónapra visszamenőlegesen lehet érvényesíteni. Mindezekre tekintettel a felperes megalapozatlanul kérte az alperes kötelezését a nyugdíja újraszámolására.
- [32] Helytállóan hivatkozott a felperes arra, hogy az első fokon eljáró bíróság a két kereseti kérelmét (nyugdíj újra számolása és szolgálati idő megállapítása) tévesen értékelte azonosnak, ezért a téves értelmezése miatt a nyugdíj újraszámítására vonatkozó keresetet elutasító rendelkezését nem indokolta. A Kúria ezt az indokolásbeli hiányosságot – a fentebb kifejtettekre figyelemmel – nem értékelte a felperes keresetének az elbírálására érdemében kihatóként, ezért ez okból a jogerős ítélet hatályon kívül helyezésére sem látott indokot.
- [33] A felperes keresetében kérte a munkakönyvi bejegyzése és az érettségi oklevele alapján az 1963. szeptember 1. és 1967. június 22. közötti, a ... műszerész tanuló idő szolgálati időként való elismerését. Érvélése szerint az elismerni kért időre vonatkozó jogerős ítéletek nem eredményeznek ítélt dolgot, mert „a munkakönyvi bejegyzés még nem került elbírálásra”. Számtalan jogszabály megjelölésével hivatkozott arra, hogy a munkakönyv közokirat, amelynek adatait az ellenkező bizonyításáig hitelt érdemlőnek kell elfogadni. Hivatkozott arra is, hogy az OM-MüMer. alapján kétféle szakközépiskolai képzést lehet megkülönböztetni, így a szakmunkásképzési célú szakközépiskolai oktatást, amely az emelt szintű szakmunkásképzés és a középfokú képzési célú szakközépiskolai képzés, amely nem szakközépiskolákban, hanem középfokú képzést folytató iskolákban folyt, ahol nem lehet szakmunkás bizonyítványt szerezni.
- [34] A felperes becsatolta szakközépiskolai érettségi oklevelét, amely a Magyar Népköztársaság oktatási rendszeréről szóló 1961. évi III. törvény (továbbiakban: Oktv.) 15. §-a alapján általános irányú középfokú iskolai végzettséghez kötött, a műszerész szakmában szakmunkás munkakör betöltésére és bármely felsőfokú oktatási intézménybe jelentkezésre jogosít. A szakvizsga bizottság a felperest szabályozás technikai műszerész szakmunkában szakmunkássá nyilvánította.
- [35] A Székesfehérvári Munkaügyi Bíróság az 1.M.746/2011/3. számú ítéletében a felperes társadalombiztosítási határozatok megváltoztatása és az 1963. szeptember 1. és 1967. június 22. közötti, a munkakönyvvel, mint közokirattal igazolt tanulmányi időnek szolgálati időkénti elismerése iránti keresetét elutasította a Tny. 37. § (4) bekezdése, a Tnyvhr. 29. § (1) bekezdése, az OM-MÜMer. alkalmazásával. Megállapította, hogy a felperes érettségét adó szakközépiskolai képzésben vett részt és nem a szolgálati időként elismerhető 3 éves szakmunkásképzésben, a felperes esetében a tanuló szerződésen alapuló szakképző iskolai tanulói jogviszony sem volt megállapítható. A lefolytatott bizonyítás alapján a felperes által elismerni kért tanulmányok ideje szolgálati jogviszony elismerésére jogosító tanulói jogviszonyként nem volt minősíthető. A bíróság ítélete alátámasztásaként hivatkozott a Legfelsőbb Bíróság Mfv.III.10.932/2008/5. számú ítéletében tett megállapításra, amely szerint a középiskolai (gimnáziumi és szakközépiskolai) tanulmányok idejét nem lehet szolgálati időként elismerni akkor sem, ha a szakközépiskolai végbizonyítványt szakmunkás munkakör betöltésére jogosít, mivel ettől a szakközépiskolás még nem minősül szakmunkás tanulónak, mivel nem szakmunkástanulói jogviszonyt létesített.
- [36] A Székesfehérvári Munkaügyi Bíróság a 6.M.299/2012/4. számú végzésével, amelyet a

Székesfehérvári Törvényszék a 3.Mf.20.401/2013/3. számú végzésével – helyes indokai alapján – helybenhagyott, a felperes 1.M.746/2011/3. számú jogerős ítélete ellen benyújtott perújítási kérelmét, mint érdemi tárgyalásra alkalmatlant elutasította azzal az indokkal, hogy a felperes munkakönyve el nem bíralt bizonyítékként nem vehető figyelembe, mivel az alapperben hozott jogerős ítéletben a bíróság a munkakönyv, mint okirati bizonyíték kérdésében állást foglalt. A jogerős ítéletben a bíróság értékelte azt a tényt is, hogy a felperes olyan szakközépiskolában folytatta tanulmányait, amely egyben szakmunkásképző iskola is volt, ezért el nem bíralt tényként a felperes ezen hivatkozása sem volt értékelhető. A bíróság rámutatott arra is, hogy jogkérdés tekintetében nincs helye perújításnak.

- [37] A felperes a jelen eljárásban szintén „a munkakönyv teljes bizonyító erejű közokiratra” alapítottan és ugyanazon időszakra nézve kérte a szakközépiskolai tanulmányai idejét szolgálati időként elismerni. Az első fokon eljáró bíróság helytállóan állapította meg, hogy a felperes igénye ítélt dolognak minősül, az általa felhozott bizonyítékokat és tényeket a bíróság az 1.M.746/2011/3. számú jogerős ítéletében értékelte és a felperes által vitatott oktatási intézmény jellegét tekintve is állást foglalt, amikor megállapította, hogy az szakközépiskola függetlenül attól, hogy az iskolában szakmunkásképzés is folyt.
- [38] A Pp. 229. § (1) bekezdése értelmében a keresettel érvényesített jog tárgyában hozott ítélet jogereje kizárja, hogy ugyanabból a tényalapból származó, ugyanazon jog iránt ugyanazok a felek – ideértve azok jogutódait is – egymás ellen új keresetet indíthassanak, vagy az ítéletben már elbírált jogot egymással szemben egyébként vitássá tehessék (anyagilag jogerő).
- [39] Az anyagi jogerő azt jelenti, hogy az anyagi jogerős határozathoz mind a bíróság, más hatóság, mind a felek kötve vannak, másrészt az, hogy ítélt dolog keletkezik, amely megakadályozza, hogy ugyanazon felek és jogutódjaik ugyanabból a ténybeli alaptól származó ugyanazon jog tárgyában egymás ellen új keresetet indíthassanak, vagy az ítéletben már elbírált jogot egymással szemben ismét vitássá tehessék. Az ítélt dolog tárgya a keresettel érvényesített jogról való döntés, az annak alapjául szolgáló releváns tények és jogi okfejtések, így a felek közötti jogviszony minősítése is, amely utóbb vitássá nem tehető, attól egy későbbi perben a bíróság sem térhet el (BH 2002.235.). Az anyagi jogerő tárgyi terjedelme a tényalap és a jog azonosságát feltételezi, mivel a keresettel érvényesített jog tárgyában hozott ítélet jogereje kizárja, hogy ugyanabból a tényalapból származó, ugyanazon jog iránt ugyanazok a felek egymás ellen új keresetet indíthassanak, vagy az ítéletben már elbírált jogot egymással szemben egyébként vitássá tehessék. Az ítélet jogereje nem terjed ki a meghozatalát követően bekövetkezett tényekre, tehát ezekre hivatkozva az ítélettel korábban már érintett jogviszony újabb rendezését lehet kérni. A felperes ilyen, a jogerős ítélet meghozatalát követően bekövetkezett tényekre nem hivatkozott, ezért a vitatott időszak szolgálati időkénti elismerését újabb igénnyel nem érvényesítheti. A felperes nem tudott megjelölni olyan új tényt, amely az 1.M.746/2011/3. számú jogerős ítélettől való eltérést eredményezhette volna. A munkakönyv és az érettségi oklevél ilyen ténynek nem tekinthető, különös tekintettel arra, hogy azok nem tények, hanem bizonyítékok, amelyeket a korábban eljáró bíróságok már figyelembe vettek.
- [40] Mindezekre figyelemmel a Kúria az elsőfokú bíróság ítéletét abban a részében, amelyben a szakközépiskolai tanulmányok idejének szolgálati időként való elismerését kérte, elutasította, hatályon kívül helyezte és a pert – a Pp. 275. § (4) bekezdése alkalmazásával – megszüntette. Egyebekben a nyugdíj újraszámítása vonatkozásában előterjesztett kereseti kérelmet elutasító rendelkezést hatályában fenntartotta [Pp. 275. § (3) bekezdés].

Záró rész

- [41] Az alperes a felülvizsgálati eljárásban felmerült költsége megtérítését nem kérte, ezért a Kúria e körben mellőzte a határozathozatalt [Pp. 78. § (2) bekezdés].

[42] A felülvizsgálati eljárás a Tny. 81. §-a alapján illetékmentes.

[43] A Kúria a felülvizsgálati kérelmet tárgyaláson bírálta el [Pp. 274. § (1) bekezdés].

, 2020. november 9.

. Zanathy János s.k. a tanács elnöke, Dr. Farkas Katalin s.k. előadó bíró, Dr. Bérces Nóra s.k. bíró

A kiadmány hitelül:

tisztviselő